

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Vladimir Timofti,

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

a judecat fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Marandici Nicolae în interesele succesorului părții vătămate Prodan Anastasia, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 19 martie 2019 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Gori Victor xxxxx, născut la xxxxx, originar din r-nul xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.01.2019 – 19.03.2019;

Instanța de apel: 15.05.2019 – 12.06.2019;

Instanța de recurs: 16.08.2019 – 12.05.2020;

Asupra recursului menționat, Colegiul penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 19 martie 2019, Gori Victor xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.183 alin.(2) Cod penal - la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții, care gestionează organizații pe un termen de 3 (trei) ani.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că inculpatul Gori Victor, numit prin ordinul nr.3 din 09 februarie 2015, în funcția de director executiv al „Vias-Comunal” SRL cu sediul pe adresa or. Strășeni. bd. Păcii 8, fiind astfel persoană care gestionează o organizație comercială, cunoscând obligațiile sale de

serviciu stabilite prin lege și statutul organizației numite mai sus, la 26.05.2018 aproximativ ora 12:30, dându-și scama de caracterul prejudiciabil al inacțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admitând în mod conștient survenirea acestora, dar, considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, dând în așa mod dovadă de superficialitate manifestată în raport cu îndeplinirea obligațiilor asumate, fiind obligat potrivit art.18 al Legii nr.625 din 02.02.1991 „Cu privire la protecția muncii” să asigure condiții sanitaro-igienice și de protecție a muncii la fiecare loc de lucru care să corespundă normativelor în vigoare, să distribuie gratuit angajaților echipament de protecție individuală în sortimentul convenit și termenele stabilite, să instruiască, instruceze angajații și să verifice cunoștințele lor privind normele și regulile de protecție a muncii, nu și-a executat obligațiile vizate supra, neasigurând condiții de muncă sănătoase și inofensive, nu a organizat controlul asupra factorilor periculoși și nocivi, prin ce a încălcat tehnica securității muncii și a altor reguli de protecție a muncii în raport cu angajații Boța Veaceslav, numit prin ordinul nr.16-C din 21 iunie 2017 în calitate de lăcătuș agregare de curățare a colectoarelor de noroi și Frunze Ion, numit prin ordinul nr.1 din 01.10.2015, în calitate de lăcătuș, inacțiuni care au provocat din imprudență decesul a două persoane.

În fapt, la data de 26.05.2018, zi de sâmbătă, numită zi lucrătoare prin ordinul nr.15 din 30.04.2018 „Cu privire la muncă în zilele de repaos” emis și semnat de către directorul-executiv al „Vias-Comunal” SRL, Gori Victor, angajații întreprinderii date, Boța Veaceslav și Frunze Ion, nefiind incluși la 26.05.2018, în graficul de muncă în zilele de repaos - sâmbătă a operatorilor-lăcătuși ai „Vias-Comunal” SRL din 01.05.2018, nefiind instrucți în acea zi în vederea tehnicii securității, la indicația lui Gori Victor, aproximativ ora 12:30, s-au deplasat la Stația de Pompă Centrală nr.2 din s. Cojușna, r-nul Strășeni unde au intrat ambii în bazinul stației indicate, cu adâncimea de 6 metri, pentru a deschide robinetele de evacuare a apelor reziduale și nefiind echipați în modul corespunzător cu echipament de protecție, conform prevederilor regulilor de protecție a muncii, s-au intoxicat cu gaze, fapt care a provocat decesul numiților.

Potrivit raportului de expertiză chimică a probei de apă reziduală de la stația de pompare nr.2 s. Cojușna, r-nul Strășeni din 18.07.2018 - conform analizelor de laborator în proba de apă reziduală s-au depistat următoarele depășiri ale valorilor limită de încărcare cu poluanți a apelor uzate menajere evacuate în corpurile de apă (HG 950 din 25.11.2013 la indicii: consumul chimic de oxigen (CCO-Cr) de 4,96 ori, consumul biochimic de oxigen (CBo5) - de 10,63 ori, materie în suspensie (MS) - de 8,93 ori, ioni de amoniu (N/NH4+) de 42,1 ori, fosfor total (Ptotal) de 5,4 ori, detergenți anionici-6,4 ori. Amoniacul și ionii de amoniu sunt forma de bază a azotului în apele reziduale inclusiv menajere, afectând astfel sănătatea omului. Datorită faptului că amoniacul este un gaz extrem de solubil în apă, el se dizolvă în căile nazale și într-un final ajunge în stomac. La descompunerea apelor reziduale în

condiții anacrobe în afară de amoniac se mai formează în cantități mari și următoarele gaze cum ar fi dioxidul de carbon (CO₂), hidrogenul sulfurat (H₂S), iar în cantități mai mici metanul (CH₄), toate fiind periculoase pentru sănătatea omului.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.201831C0082 din 28 mai 2018, moartea cet. Boța Veaceslav a survenit în rezultatul asfixiei mecanice cu corp străin, cauzată de obturarea căilor respiratorii cu mase vâscoase - murdărie din canalizare, confirmate prin datele necropsiei, și este în legătură cauzală directă cu survenirea decesului, la examinarea cadavrului, vătămări corporale nu s-au depistat. Conform raportului 201806c02626 în sânge s-a depistat 2,9 promile alcoolice etilice-ebrietate gravă.

Potrivit raportului de expertiză judiciară nr.201831C0081 din 28 mai 2018, moartea cet. Frunza Ion a survenit în rezultatul asfixiei mecanice cu corp străin, cauzată de obturarea căilor respiratorii cu mase vâscoase murdărie din canalizare, confirmate prin datele necropsiei, și este în legătură cauzală directă cu survenirea decesului. La examinarea cadavrului, vătămări corporale nu s-au depistat. Conform raportului 201806c02625 în sânge s-a depistat 1,7 promile alcoolice etilice-ebrietate medie.

Acțiunile lui Gori Victor au fost calificate în temeiul art.183 alin.(2) Cod penal - încălcarea regulilor de protecție a muncii, adică fiind persoană care gestionează o organizație comercială, a încălcat tehnica securității și a altor reguli de protecție a muncii, care a provocat din imprudență decesul a două persoane.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1 Procurorul Elena Pruneanu, care a solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe un termen de 3 (trei) ani.

În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat următoarele aspecte:

- instanța de judecată nu a ținut cont de circumstanțele reale ale cauzei, nefiind luate în considerație împrejurările de fapt în care au fost comise infracțiunile și consecințele grave;

- criteriile prevăzute de art.90 Cod penal impun obligativitatea realizării de către instanța de judecată a unei ample analize în ce privește personalitatea inculpatului și a tuturor circumstanțelor cauzei, care ar face posibilă aplicarea prevederilor normei indicate, pe când în acest caz a fost neglijată de către instanța de judecată o asemenea analiză amplă a scopului legii penale.

3.2 Avocatul Marandici Nicolae în interesele succesului părții vătămate Prodan Anastasia a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa penală fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

În motivarea cerințelor avocatul a invocat următoarele argumente:

- inculpatul Gori Victor a manifestat de la bun început indiferență totală față de urmările survenite, nu a conștientizat consecințele încălcării legii, declarând că nu știe cum au ajuns Frunze și Boța în groapa de canalizare, că nu el i-a trimis în afară orelor de lucru să evacueze apele reziduale, că vinovați ar fi persoanele responsabile de la fabrica de vin „Migdal” din localitate, care au dat în canalizare o cantitate mare de deșeuri toxice, iar în astfel de împrejurări nu se va atinge scopul pedepsei penale consfințit în art.61 Cod Penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate și menținută sentința primei instanțe fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Gori Victor de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.183 alin. (2) Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, cercetarea judecătorească s-a efectuat în procedură simplificată în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, astfel legalitatea sentinței atacate a fost verificată sub aspectele de drept: dacă există erori procesuale și dacă măsura de pedeapsă este stabilită în limitele legii.

În această ordine de idei, instanța de apel a subliniat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscându-și vina, fără a solicita administrarea de noi probe, a solicitat prin înscris autentic examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, iar instanța de fond prin încheierea protocolară din 13.02.2019, a dispus examinarea cauzei în procedură simplificată, în baza art.364¹ Cod de procedură penală.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel, verificând legalitatea acesteia, a constatat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75 Cod penal și respectând dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă, legală și proporțională pentru infracțiunea săvârșită, ajungând la concluzia corectă de a suspenda condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune, luând în considerație personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului psihiatru sau narcolog nu se află, la locul de trai este caracterizat pozitiv, este pensionar, este bolnav de diabet zaharat tip 2 (insulino-dependent), a comis pentru prima dată o infracțiune din imprudență, soția acestuia a suferit o operație și se află în grija soțului.

Argumentele privind necesitatea aplicării unei pedepse mai aspre, cu izolarea de societate a inculpatului, au fost respinse de către instanța de apel, ca fiind considerate declarative, generale, fără confirmarea prin probe că, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal nu va atinge scopul pedepsei, or, prezența circumstanțelor stabilite de instanța de fond au fost corect apreciate în vederea stabilirii unei pedepse condiționate.

5. Avocatul Marandici Nicolae în interesele succesorului părții vătămate Prodan Anastasia, invocând temeiul de drept prevăzute de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, prin care solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel și a sentinței, rejudecarea cauzei, și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa fără aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, invocând următoarele aspecte:

- instanța de fond și cea de apel nu au respectat în deplină măsură prevederile normelor menționate, iar pedeapsa cu aplicarea suspendării pedepsei aplicată lui Gori Victor este una prea blândă în raport cu fapta comisă și consecințele survenite și contravine criteriilor generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art.art.61, 75 Cod penal;

- inculpatul Gori Victor a manifestat de la bun început indiferență totală față de urmările survenite, nu a conștientizat consecințele încălcării legii, declarând că nu știe cum au ajuns Frunze și Boța în groapa de canalizare, că nu el i-a trimis în afara orelor de lucru să evacueze apele reziduale, că vinovați ar fi persoanele responsabile de la fabrica de vin ”Migdal” din localitate, care au dat în canalizare o cantitate mare de deșeuri toxice;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii, de urmările grave - decesul a două persoane, de atitudinea inculpatului față de consecințele survenite, iar pedeapsa aplicată este una inequitabilă, întrucât inculpatul nu conștientizează pericolul pe care îl prezintă nerespectarea regulilor securității muncii și consecințele ce au survenit, faptul că prin acțiunile sale s-a ajuns la urmări grave și mai mult ca atât nici nu a restituit prejudiciul material cauzat succesorilor părților vătămate legate de înmormântare și nici prejudiciul moral.

În context, recursul este axat pe aceleași afirmații, care au fost invocate în apel.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că titularul acestuia invocă temeiul pentru recurs stipulat la art.427 alin.(1) pct.10) Cod

de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că, instanțele de fond la capitolul individualizării pedepsei penale eronat au aplicat prevederile art.90 Cod penal în privința inculpatului.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit conchide că acestea sunt neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul penal lărgit relevă că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complimentar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, la stabilirea pedepsei lui Gori Victor, instanțele inferioare au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.art.7, 61 Cod penal și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria mai puțin grave și grave, a recunoscut pe deplin vina în comiterea infracțiunilor și sincer regretă cele comise, de personalitatea inculpatului care nu are antecedente penale, a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, cât și faptul că a fost examinată cauza pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (art.364¹ Cod procedură penală), circumstanțe care au fost reținute ca atenuante, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

În continuare, referitor la argumentele recurentului precum că instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de aplicare a prevederilor art.90 alin.(1) Cod penal, aceasta greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate, Colegiul penal lărgit menționează că urmează a fi respinse ca fiind neîntemeiate, dat fiind faptul că la caz interdicții de aplicare în privința inculpatului

Gori Victor a prevederilor art.90 Cod penal nu au fost stabilite.

Colegiul penal lărgit constată faptul că, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.90 alin.(1) Cod penal, în privința inculpatului Gori Victor, care stipulează că, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunea săvârșită cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv.

Conform art.90 alin.(4) Cod penal, condamnarea cu suspendare condiționată a executării pedepsei nu se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale va fi atins fără privarea de libertate a inculpatului Gori Victor, luând în considerație că nu au fost constatate careva interdicții de aplicare în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, ca urmare executarea pedepsei urmând a fi suspendată condiționat, pe un termen de probațiune, cu obligarea inculpatului de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

Or, aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

În concluzie, Colegiul penal lărgit conchide că pedeapsa stabilită inculpatului de instanța de apel este în corespundere cu prevederile art.7, 61, 75, 79, 90 Cod penal, considerând că stabilirea unei astfel de pedepse va atinge scopul de corijare și reeducare a inculpatei. În acest context, se resping argumentele invocate în recurs, or, după cum a fost menționat, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului.

Colegiul penal lărgit opinează că, argumentele punctate în cererea de recurs privind greșita individualizare a pedepsei, nu sunt incidente cauzei deferite judecării, instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, pedeapsa aplicată inculpatului fiind individualizată corect, echitabilă

și în concordanță cu scopul pedepsei penale, fapt ce determină incontestabil concluzia că recursul ordinar este neîntemeiat.

Mai mult, Colegiul penal lărgit menționează că, temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Prin urmare, recursul de pe rol fiind neîntemeiat, urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Marandici Nicolae în interesele succesorului părții vătămate Prodan Anastasia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 iunie 2019, în cauză penală privindu-l pe *Gori Victor* xxxxx, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **14 iulie 2020.**

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Cobzac

Victor Boico